Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. spalio 5 d.*

„Konkurencija – Koncentracija – Pilkojo cemento rinka Kroatijoje – Sprendimas, kuriuo koncentracija pripažįstama nesuderinama su vidaus rinka ir EEE susitarimu – Dalyvaujančios įmonės – Nagrinėjama rinka – Didelė vidaus rinkos dalis – Sandorio poveikio konkurencijai vertinimas – Įsipareigojimai – Teisė į gynybą – Dalinis perdavimas nacionalinėms institucijoms“

Byloje T-380/17

HeidelbergCement AG, įsteigta Heidelberge (Vokietija),

Schwenk Zement KG, įsteigta Ulme (Vokietija),

atstovaujamos advokatų U. Denzel, C. von Köckritz, P. Pichler, U. Soltész, M. Raible ir G. Wecker,

ieškovės,

palaikomos

Duna-Dráva Cement Kft., įsteigtos Vace (Vengrija), atstovaujamos advokatų C. Bán ir Á. Papp,

įstojusios į bylą šalies,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą A. Dawes, H. Leupold ir T. Vecchi,

atsakovę,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo panaikinti 2017 m. balandžio 5 d. Komisijos sprendimą C(2017) 1650 *final*, kuriuo koncentracija pripažinta nesuderinama su vidaus rinka ir EEE susitarimu (byla M.7878 – *HeidelbergCement / Schwenk / Cemex Hungary / Cemex Croatia*),

BENDRASIS TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas A. M. Collins, teisėjai R. Barents (pranešėjas) ir J. Passer,

posėdžio sekretorė E. Artemiou, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. spalio 17 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą [1]

(Praleista)

III. Dėl teisės

(Praleista)

B. Dėl pirmojo pagrindo, grindžiamo teisės ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, nustatant, kokiu mastu koncentracija veikia Bendrijoje

(Praleista)

2. Dėl esmės

95 Dėstydamos pirmąjį ieškinio pagrindą ieškovės iš esmės teigia, kad Komisija neturi kompetencijos vykdyti koncentracijos kontrolę, nes ji neveikia Bendrijos mastu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 139/2004 1 straipsnio 2 dalį. Šia nuostata konkrečiai reikalaujama, kad bent dvi dalyvaujančios įmonės kiekviena atskirai Sąjungoje pasiektų 250 mln. eurų apyvartą. Tačiau įvykus koncentracijai DDC taptų tiesioginių konkurentų *Cemex Croatia* ir *Cemex Hungary* įgijėja. Dėl tos priežasties dalyvaujančios įmonės yra tos dvi įmonės, kaip įsigyjamos bendrovės, ir DCC, kaip įgijėja. Taigi įmonių *HeidelbergCement* ir *Schwenk* apyvartas Komisija turėjo vertinti ne atskirai, o priskirti jas DDC. Kadangi įsigyjamų bendrovių apyvartos yra pernelyg mažos, kad pasiektų Reglamente Nr. 139/2004 nustatytą apyvartos ribą, vienintelė DDC būtų atskirai pasiekusi tą ribą, ir koncentracija nebūtų pripažinta veikiančia Bendrijos mastu.

(Praleista)

a) Dėl pirmos dalies, susijusios su dalyvaujančių įmonių sąvoka

97 Pirmojo pagrindo pirmoje dalyje ieškovės iš esmės teigia, kad Komisijos suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL C 95, 2008, p. 1, toliau – Suvestinis pranešimas dėl jurisdikcijos) išaiškinimas, kiek jis susijęs su dalyvaujančių įmonių nustatymu bendrai įmonei įgyjant kontrolę, yra klaidingas. Ieškovės, palaikomos DDC, pateikia penkis kaltinimus šiam teiginiui pagrįsti.

98 Prieš pradedant nagrinėti šių kaltinimų pagrįstumą, reikia atmesti ieškovių argumentą, kad savarankiška bendra įmonė, kaip antai DDC, laikytina „dalyvaujančia įmone“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 139/2004 1 straipsnio 2 dalį, nes konkurencijos teisėje vartojama įmonės sąvoka reiškia savarankišką ekonominį vienetą.

99 Bendrovių teisinio ir ekonominio savarankiškumo principai bet kuriuo atveju negali reikšti, jog bendrovė, kurią bendrai valdo ir kontroliuoja kitos dvi bendrovės, rinkoje būtinai veikia savarankiškai tik todėl, kad turi teisinį subjektiškumą ar nuosavus ekonominius išteklius. Dėl tokio tvirtinimo būtų visiškai neatsižvelgta į įvairiausias egzistuojančias tokių patronuojančiųjų bendrovių galimybes daryti formalią ar neformalią įtaką patronuojamosios įmonės veiksmams (šiuo klausimu žr. 2011 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Elf Aquitaine / Komisija*, T-299/08, EU:T:2011:217, 70 punktą).

1 Pateikiami tik tie šio sprendimo punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano tikslinga paskelbti.

1) Dėl atsižvelgimo į ekonominį pagrįstumą nustatant dalyvaujančias įmones

100 Ieškovės teigia, kad Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 145–147 dalys, kuriose kalbama apie bendros įmonės įgyjamą kontrolę, neleidžia Komisijai kiekvienu konkrečiu atveju nustatyti dalyvaujančių įmonių nagrinėjant ekonominį pagrįstumą siekiant apibrėžti, kas yra tikrieji koncentracijos projekto dalyviai. Taigi dalyvaujančios įmonės negali būti nustatomos kiekvienu konkrečiu atveju vertinant sudėtingas faktines aplinkybes. Išimtis galima tik tuomet, kai visiems suinteresuotiesiems subjektams akivaizdu, jog bendra savarankiška įmonė nėra dalyvaujanti įmonė. Komisija gali nagrinėti ekonominį pagrįstumą tik dviem atvejais. Pirma, kai įmonės įgijėjos pasinaudoja „priedangos bendrove“, t. y. specialiai dėl įsigijimo įsteigta bendrove, ir, antra, akivaizdaus vengimo atvejais, kai savarankiška bendra įmonė yra naudojama kaip paprasčiausia priemonė sandoriui, neturinčiam jai jokios reikšmės, sudaryti, jei tai yra akivaizdu visiems suinteresuotiesiems subjektams.

101 Ieškovės priduria, kad iš Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 147 dalies formuluotės matyti, jog aktyvus patronuojančiųjų bendrovių dalyvavimas koncentracijoje gali būti ženklas, kad jos naudojasi bendra įmone kaip paprasta įsigijimo priemone, tačiau to savaime nepakanka, siekiant pripažinti patronuojančiąsias bendroves dalyvaujančiomis įmonėmis.

102 Be to, patronuojančiųjų bendrovių dalyvavimas gali būti laikomas požymiu, kad bendra įmone naudojamasi kaip paprasčiausia įsigijimo priemone, tik tuo atveju, jeigu tos bendrovės dalyvavo ir inicijuojant, ir organizuojant, ir finansuojant koncentraciją, taip pat jeigu visos ar bent kelios iš tų patronuojančiųjų bendrovių demonstruoja tokį dalyvavimą.

103 Be to, ieškovės tvirtina, kad savarankiška bendra įmonė negali būti laikoma paprasčiausia priemone, jeigu ji pati yra strategiškai suinteresuota koncentracija, net jeigu patronuojančiosios bendrovės taip pat gali turėti platesnį strateginį suinteresuotumą ta koncentracija. Patronuojančiosios bendrovės gali būti laikomos dalyvaujančiomis koncentracijos operacijoje tik tuo atveju, jeigu įsigijimas nesusijęs su savarankiškos bendros įmonės ūkine veikla, o pasitelkiamas tik patronuojančiųjų bendrovių interesams tenkinti. Ieškovių teigimu, šiuo atveju DDC suinteresuotumas pasireiškia, be kita ko, jos ankstesniais įsigijimo projektais, tuo, kad ji įsteigta seniai, tuo, kad koncentracija netiesiogiai sustiprintų jos padėtį rinkoje, tuo, kad ji būtų tapusi tiesiogine *Cemex Croatia* įgijėja, ir tuo, kad ji dalyvautų tiesiogiai su ja susijusioje koncentracijoje.

104 DDC teigia, kad dalyvaujančių įmonių sąvoka siekiama nustatyti įmones, į kurias turi būti atsižvelgta vertinant būtinybę pranešti apie koncentraciją Reglamente Nr. 139/2004 nustatyta tvarka. Šiuo tikslu ta sąvoka turi būti aiškinama siaurai ir nuspėjamai. Būtent todėl ji negali priklausyti nei nuo to, kaip įsigijimo procedūra inicijuojama ar organizuojama, arba nuo tos procedūros eigos, nei nuo Komisijos pateikto galimo ekonominio pagrįstumo vertinimo. Išimtis galima tik tuo atveju, jei aiškiai įrodyta, kad įvykus koncentracijai bendrovė įgijėja nepriims sprendimų dėl įsigytos bendrovės valdymo ir jos konkurencijos strategijos arba kad ši koncentracija bus naudinga išimtinai kitai bendrovei, o ne tiesioginiam įgijėjui.

105 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 139/2004 1 straipsnio 2 dalyje nepateikiama dalyvaujančių įmonių sąvokos apibrėžtis. Tačiau ši sąvoka, vartojama kalbant apie koncentracijas, kai bendra įmonė įgyja kitos bendrovės kontrolę, aiškinama Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 145–147 dalyse.

106 Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 145 dalyje nustatyta, kad nors, apskritai, dalyvaujanti įmonė yra bendra įmonė, kaip tiesioginė dalyvė įgyjant kontrolę, gali nutikti taip, kad bendrovės įsteigs „priedangos bendroves“, o patronuojančiosios bendrovės kiekviena atskirai bus laikomos dalyvaujančiomis įmonėmis. Tokiu atveju Komisija privalo išnagrinėti koncentracijos ekonominį pagrįstumą, kad nustatytų dalyvaujančias įmones.

107 Šiomis aplinkybėmis Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 146 dalyje pažymėta, kad jeigu kontrolę įgyja savarankiška bendra įmonė, atitinkanti minėtus požymius ir jau veikianti toje pačioje rinkoje, Komisija paprastai laikys, kad dalyvaujančios įmonės yra pati bendra įmonė ir įsigyjama įmonė (ne bendros įmonės patronuojančiosios bendrovės).

108 Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos147 dalyje nustatyta:

„Priešingai, jeigu galima manyti, kad bendra įmonė yra tik pagrindinių [patronuojančiųjų] bendrovių priemonė įsigyti bendrovę, dalyvaujančios įmonės pagal Komisiją bus visos pagrindinės [patronuojančiosios] bendrovės ir perkama [įsigyjama] įmonė [bendrovė], o ne bendra įmonė. Visų pirma taip yra tais atvejais, kai bendra įmonė įkuriama norint įsigyti bendrovę, jeigu bendra įmonė dar nepradėjo savo veiklos, jeigu egzistuojanti bendra įmonė nėra savarankiška, kaip nurodyta pirmiau, arba jeigu bendra įmonė yra įmonių asociacija. Tas pats taikytina tais atvejais, kai tam tikri faktai rodo, jog iš tiesų sandorį vykdo pagrindinės [patronuojančiosios] bendrovės. Tokiu faktu gali būti laikomas aktyvus pačių pagrindinių [patronuojančiųjų] bendrovių dalyvavimas pradedant, organizuojant ar finansuojant sandorį. Tokiais atvejais manoma [pripažįstama], kad pagrindinės [patronuojančiosios] bendrovės yra dalyvaujančios bendrovės.“

109 Ieškovių ir DDC argumentus reikia nagrinėti atsižvelgiant būtent į šiuos argumentus.

110 Pirma, ieškovių ir DDC siūlomas aiškinimas, pagal kurį Komisijai neturi būti suteikta galimybė atsižvelgti į ekonominį pagrindimą (išskyrus jų nurodytais atvejais), turi būti atmestas.

111 Visų pirma šie aiškinimai tik visiškai paneigia, kad Reglamento Nr. 139/2004 taikymui yra svarbūs savarankiškos bendros įmonės ir jos patronuojančiųjų bendrovių galimi ryšiai, išskyrus ieškovių ir DDC nurodytus atvejus. Tačiau šiuo atveju taip nėra.

112 Reikia priminti, kad jau buvo nuspręsta, jog tai, kad bendra įmonė yra savarankiška, ir dėl tos priežasties funkciniu požiūriu ekonomiškai nepriklausoma, nereiškia, jog ji gali savarankiškai priimti strateginius sprendimus. Priešinga išvada reikštų, kad niekada nebūtų bendros „bendros įmonės“ kontrolės, nes ta įmonė yra ekonomiškai savarankiška (pagal analogiją žr. 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija*, T-282/02, EU:T:2006:64, 62 punktą).

113 Todėl esminis klausimas, iškeltas remiantis Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 145 dalimi, kurioje kalbama apie aplinkybių, kuriomis bendra įmonė turi būti laikoma dalyvaujančia įmone, nustatymą, negali būti susiaurintas iki DDC ir ieškovių nurodytų atvejų.

114 Be to, ieškovių ir DDC siūlomame aiškinime taip pat neigiama, kad netiesioginiai patronuojančiųjų bendrovių ir bendros įmonės ryšiai gali turėti įtakos tam tikrose rinkose tarpusavyje susijusių įmonių konkurenciniam elgesiui.

115 Tačiau vykdant bendrą bendros įmonės kontrolę, šios įmonės patronuojančiosios bendrovės būtinai turės susitarti dėl šios įmonės komercinio valdymo ir iš dalies dėl savo pozicijos dėl bendros įmonės tam tikrose rinkose. Darytina išvada, kad, vertinant koncentraciją pagal reglamentą dėl koncentracijų, reikia atsižvelgti į tokius netiesioginius ekonominio ir struktūrinio pobūdžio ryšius (2003 m. liepos 8 d. Sprendimo *Verband der freien Rohrwerke ir kt. / Komisija*, T-374/00, EU:T:2003:188, 173 ir 174 punktai).

116 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad, siekiant užtikrinti koncentracijų kontrolės veiksmingumą, reikia atsižvelgti į tikrųjų koncentracijos dalyvių ekonominį pagrindimą, priklausantį nuo kiekvieno konkretaus atvejo teisinių ir faktinių aplinkybių. Taigi dalyvaujančių įmonių nustatymas yra neišvengiamai susijęs su tuo, kaip kiekvienu konkrečiu atveju buvo inicijuotas, organizuotas ir finansuotas įsigijimo procesas.

117 Antra, ieškovių ir DDC siūlomas Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 147 dalies aiškinimas taip pat turi būti atmestas.

118 Pirma, iš šios dalies formuluotės matyti, kad savarankiškos bendros įmonės naudojimas kaip paprasčiausios įsigijimo priemonės nėra vienintelis atvejis, kai patronuojančiosios bendrovės gali būti kvalifikuojamos kaip dalyvaujančios įmonės.

119 Tos dalies antrame sakinyje pateikiama įvairių pavyzdžių, kai savarankiška bendra įmonė gali būti laikoma paprasčiausia įsigijimo priemone. Tai matyti iš vartojamo žodžių junginio „visų pirma taip yra tais atvejais“. Atvirkščiai, atvejis, kai „tam tikri faktai rodo, jog iš tiesų sandorį vykdo pagrindinės [patronuojančiosios] bendrovės“, cituojamas atskirai kitame sakinyje. Taigi pastarasis atvejis turi būti skiriamas nuo atvejų, kai savarankiška bendra įmonė gali būti laikoma paprasčiausia įsigijimo priemone.

120 Be to, Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 147 dalies paskutinio sakinio versijoje anglų kalba žodžių junginys „in those cases“ vartojamas daugiskaita, o ne vienaskaita, siekiant nurodyti atvejus, kai patronuojančiosios bendrovės, o ne jų savarankiška bendra įmonė gali būti laikomos „dalyvaujančiomis įmonėmis“. Tai patvirtina, kad patronuojančiosios bendrovės laikomos „dalyvaujančiomis įmonėmis“ keliais atvejais.

121 Antra, iš šios nuostatos formuluotės matyti, kad išvardyti „faktai“, kurie „rodo“, kad „iš tiesų sandorį vykdo patronuojančiosios bendrovės“, t. y. „aktyvus pačių pagrindinių [patronuojančiųjų] bendrovių dalyvavimas pradedant, organizuojant ar finansuojant sandorį“, nesudaro išsamaus atvejų sąrašo. Tai matyti iš prieš tai einančio žodžių junginio „tokiu faktu gali būti laikomas“ (versija prancūzų kalba), „these elements may include“ (versija anglų kalba) ir „kan een factor zijn“ (versija nyderlandų kalba).

122 Iš tikrųjų, siekiant atsižvelgti į ekonominį pagrįstumą, reikia išnagrinėti visas reikšmingas aplinkybes, leidžiančias nustatyti tikruosius koncentracijos dalyvius. Apie aktyvų patronuojančiųjų bendrovių dalyvavimą koncentracijos operacijoje galima spręsti remiantis bendra nuoseklių įrodymų visuma, net jeigu nė vienas iš tų įrodymų, paimtas atskirai, nebūtų pakankamas koncentracijos pagrindimui „atskleisti“.

123 Kitaip tariant, Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 147 dalyje numatyti du atvejai, t. y. atvejis, kai bendra įmonė naudojama kaip paprasčiausia priemonė, ir atvejis, kai patronuojančiosios bendrovės yra tikrieji koncentracijos dalyviai. Šiuo klausimu toje nuostatoje pateikiama įvairių šių atvejų pavyzdžių, kurių sąrašas yra nebaigtinis.

124 Todėl, priešingai ieškovės ir DDC teiginiams, patronuojančiąsias bendroves gali tekti pripažinti dalyvaujančiomis įmonėmis ne tik tuomet, kai patronuojančiosios bendrovės turėdamos tikslą įsigyti arba vengti naudoja „tuščią priedangą“, bet ir tuomet, kai jos yra tikrosios koncentracijos dalyvės. Pažymėtina, kad šiuo atveju Komisija nusprendė, jog koncentracija turi būti priskirtina antrajam, o ne pirmajam atvejui, kaip kartais matyti iš ieškovių pateiktų rašytinių dokumentų.

125 Trečia, argumentas, kad savarankiška bendra įmonė negali būti laikoma priemone, jeigu ji pati yra suinteresuota koncentracija, turi būti atmestas kaip nereikšmingas, nes, kaip nurodyta šio sprendimo 124 punkte, Komisija nusprendė, kad ši koncentracija priskirtina antrajam Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 147 dalyje nurodytam atvejui. Bet kuriuo atveju tai, kad savarankiška bendra įmonė gali būti strategiškai suinteresuota koncentracija, netrukdo tikrosiomis sandorio dalyvėmis laikyti dalyvaujančių įmonių patronuojančiųjų bendrovių, be kita ko, atsižvelgiant į jų aktyvų dalyvavimą inicijuojant, organizuojant ir finansuojant koncentraciją.

126 Todėl ieškovių ir DDC argumentus reikia atmesti.

2) Dėl teisinio saugumo principo

127 Ieškovės tvirtina, kad Komisijos požiūris, pagal kurį kiekvienu konkrečiu atveju reikia atsižvelgti į ekonominį pagrindimą, pažeidžia teisinio saugumo principą. Dalyvaujančių įmonių sąvoka daro tiesioginį poveikį pareigos sustabdyti koncentraciją taikymui ir tikimybei gauti galimas baudas šios pareigos pažeidimo atveju. Tačiau įgijėjo atveju savarankiškos bendros įmonės patronuojančioji bendrovė nebūtinai žino kitos patronuojančiosios bendrovės dalyvavimo mastą. Be to, įsigyjama įmonė ir pardavėjas paprastai negali nustatyti su įgijėju susijusių dalyvaujančių įmonių, nes jiems nebūtinai žinoma apie patronuojančiųjų bendrovių ir savarankiškos bendros įmonės dalyvavimo organizuojant ir finansuojant koncentraciją apimtį. Net ir tokiu atveju nagrinėjamos įmonės negalėtų prieš įvykstant koncentracijai įvertinti, ar šis dalyvavimas yra pakankamai aktyvus, kad galėtų padaryti išvadą, jog patronuojančiosios bendrovės yra dalyvaujančios įmonės. Tokia padėtis lemtų netikrumą, o tai nėra priimtina.

128 Ieškovių teigimu, prieš pranešdamos apie kiekvieną koncentracijos projektą, aptariamos įmonės turėjo pasikonsultuoti su Komisija ir susipažinti su jos nuomone. Tačiau net tokios konsultacijos neužtikrintų teisinio saugumo, nes Konkurencijos GD atsakymai į konsultacijų prašymus yra neįpareigojantys, o neseniai nagrinėtose bylose Komisija netgi atsisakė pateikti atsakymą raštu.

129 Ieškovių kaltinimą dėl teisinio saugumo principo pažeidimo reikia atmesti.

130 Pagal teisinio saugumo principą, kuris yra vienas bendrųjų Sąjungos teisės principų, reikalaujama, kad teisės normos būtų aiškios ir tikslios, o jų poveikį galima būtų numatyti, kad suinteresuotieji asmenys galėtų suprasti Sąjungos teisės reglamentuojamas situacijas ir teisinius santykius (2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *France Télécom / Komisija*, C-81/10 P, EU:C:2011:811, 100 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Vis dėlto, kadangi teisės normai būdingas tam tikras netikrumas dėl jos prasmės ir apimties, reikia išnagrinėti, ar aptariama teisės norma yra tokia neaiški, kad teisės subjektai negalėtų išsklaidyti galimų abejonių dėl atitinkamos normos apimties ar prasmės (šiuo klausimu žr. 2005 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Belgija / Komisija*, C-110/03, EU:C:2005:223, 30 ir 31 punktus). Šiuo atveju tų reikalavimų nereikėtų suprasti taip, kad normoje, kurioje vartojama abstrakti teisės sąvoka, turi būti nurodyti įvairūs konkretūs atvejai, kuriais ji gali būti taikoma, nes teisės aktų leidėjas negali iš anksto nustatyti visų šių atvejų (2017 m. liepos 20 d. Sprendimo *Marco Tronchetti Provera ir kt.*, C-206/16, EU:C:2017:572, 42 punktas).

131 Šiuo atveju, remiantis ieškovių teiginiu, kad Suvestiniame pranešime dėl jurisdikcijos Komisijai neleidžiama „nagrinėti ekonominio pagrindimo“, kai jai tai atrodo reikalinga, ir „nustatyti tikrųjų koncentracijos dalyvių“ kiekvienu atskiru atveju, neįmanoma nustatyti, ar jos mėgina pasakyti, kad to pranešimo 145–147 dalys yra nepakankamai aiškios, tikslios ar nuspėjamos ar kad Komisija tas nuostatas šioje byloje taikė nepakankamai aiškiai, tiksliai ar nuspėjamai. Todėl reikia išnagrinėti, ar pats Suvestinis pranešimas dėl jurisdikcijos, ar Komisijos pasirinktas jo įgyvendinimo būdas lėmė dviprasmiškumą, kuriuo pažeidžiamas teisinio saugumo principas.

132 Iš Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 1 ir 4 dalių matyti, kad jis buvo priimtas siekiant užtikrinti Komisijos veiksmų skaidrumą, nuspėjamumą ir teisinį saugumą (pagal analogiją žr. 2013 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Komisija / Švedija*, C-270/11, EU:C:2013:339, 41 punktą ir 2014 m. vasario 12 d. Sprendimo *Beco / Komisija*, T-81/12, EU:T:2014:71, 70 punktą).

133 Taigi Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 145–147 dalys buvo priimtos būtent teisiniam saugumui užtikrinti. Be to, nėra požymių, kad šios nuostatos prieštarauja Komisijos metodui, taikytam siekiant nustatyti koncentracijos operacijoje dalyvaujančias įmones. Jomis suteikiama galimybė savarankiškos bendros įmonės patronuojančiosioms bendrovėms ir pardavėjui bei įsigyjamai įmonei nustatyti dalyvaujančias įmones, nes, Komisija teigimu, šios įmonės per derybas dėl koncentracijos neišvengiamai

sužinos, kokia yra bendros įmonės patronuojančiųjų bendrovių dalyvavimo operacijoje apimtis. Kilus abejonių, koncentracijos šalys visada gali kreiptis į dalyvaujančią bendrovę su prašymu suteikti informacijos apie jos dalyvavimo operacijoje apimtį.

134 Be to, koncentracijos šalys, kaip rūpestingi ūkio subjektai ir ypač kaip ūkinės ar komercinės veiklos subjektai, įpratę veikti labai apdairiai, taip pat gali prireikus kreiptis į konsultantus, kad šie įvertintų galimas Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 145–147 dalių taikymo pasekmes.

135 Beje, koncentracijos šalys visada gali susisiekti su Komisijos tarnybomis ir paprašyti neformalių gairių dėl operacijoje dalyvaujančių įmonių. Šiuo klausimu ieškovės nenurodo, kuriose neseniai nagrinėtose bylose Komisija, kaip jos teigė, atsisakė pateikti tokį atsakymą.

136 Šios bylos aplinkybės taip pat prieštarauja ieškovių teiginiams, nes, kaip matyti iš šio sprendimo 14 ir 16 punktų, 2015 m. rugpjūčio 20 d. DDC kreipėsi su prašymu pateikti tokį atsakymą ir 2015 m. lapkričio 13 d. jį gavo. Be to, 2015 m. lapkričio 13 d. rašte išdėstyta Konkurencijos GD pozicija, kurioje ieškovės įvardijamos kaip dalyvaujančios įmonės, yra identiška ginčijamame sprendime galiausiai išdėstytai pozicijai. Nors šiame rašte nurodyta, kad tai nėra Komisijos sprendimas, ieškovės neįrodo, kad konsultavimasis su Komisija joms, kaip rūpestingiems ūkio subjektams, sutrukdė išsklaidyti galimas abejones, galėjusias kilti dėl pareigos pranešti šioje byloje.

(Praleista)

3) Dėl Komisijos kompetencijos išplėtimo

(Praleista)

140 Pažymėtina, kad ieškovių argumentai, jog Komisijos aiškinimas leistų į jos kompetencijos sritį įtraukti koncentracijas, darančias poveikį nedidelei valstybės narės daliai ir neturinčias reikšmės tarpvalstybinei prekybai vidaus rinkoje, yra grindžiami klaidinga prielaida. Remiantis Reglamento Nr. 139/2004 1 straipsnio 2 dalies paskutine sakinio dalimi, koncentracija neveikia Bendrijos mastu, net jei pasiektos apyvartos ribos, kai kiekvienos dalyvaujančios įmonės apyvarta vienoje ir toje pačioje valstybėje narėje sudaro daugiau kaip du trečdalius jos bendrosios apyvartos Sąjungos mastu. Be to, atrodo, kad ieškovės painioja ekonominį koncentracijos dydį ir jos poveikį didelei rinkos daliai, nes klausimas, ar koncentracija itin reikšmingai ribos veiksmingą konkurenciją didelėje rinkos dalyje, yra susijęs su konkurencijos vertinimu iš esmės (žr. šio sprendimo 359 ir paskesnius punktus).

141 Todėl ieškovių argumentą reikia atmesti.

4) Dėl patronuojančiųjų bendrovių ketinimo

142 Ieškovės tvirtina, kad ginčijamame sprendime Komisijos išdėstytas požiūris į Suvestinį pranešimą dėl jurisdikcijos reiškia, kad Reglamento Nr. 139/2004 taikymas priklauso nuo subjektyvių elementų, o tai prieštarauja Bendrojo Teismo jurisprudencijai.

143 Ieškovių argumentą reikia atmesti.

144 Šiuo klausimu ieškovės negali remtis 2005 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *EDP / Komisija* (T-87/05, EU:T:2005:333) 129 punktu. Nors šiame punkte teigiama, kad ankstesnio reglamento dėl koncentracijų kontrolės taikymas negali priklausyti nuo koncentracijos šalių valios, jame nekalbama apie dalyvaujančių įmonių nustatymą, o tik nurodoma, kad vien tai, jog šalys praneša apie koncentraciją, nereiškia, kad reglamentas dėl koncentracijų kontrolės turi būti taikomas.

5) Dėl Reglamento Nr. 139/2004 tikslų ir sandaros

145 DDC tvirtina, kad nors Reglamente Nr. 139/2004 nepateikiama dalyvaujančių įmonių sąvokos apibrėžtis, iš jo tikslų ir 5 straipsnio 4 dalies sandaros galima spręsti, kaip reikia aiškinti šią sąvoką.

146 Pirma, iš reglamento 8 konstatuojamojoje dalyje nurodyto reglamento tikslo iš esmės matyti, kad dalyvaujančios įmonės yra įmonės tiesiogiai dalyvaujančios koncentracijoje. Kad būtų tinkamai įvertintas koncentracijos poveikis, reikia nustatyti, kuri bendrovė kontroliuos įsigytų bendrovių veiklą, priims sprendimus dėl jų konkurencinės strategijos ir prisiims atsakomybę už ekonomines pasekmes. Paprastai reikalaujama, kad sandorio šalys būtų dalyvaujančios įmonės; priešingu atveju Komisija turėtų išnagrinėti kiekvieną nedidelį stambių bendrųjų tarptautinių įmonių vykdomą įmonių įsigijimą. Išimtis galima tik tuo atveju, kai įgijėjas nepriima sprendimų dėl įsigytos įmonės valdymo ir jos konkurencijos strategijos arba kai koncentracija naudinga išimtinai kitai bendrovei. Įgijėjo patronuojančiosios bendrovės dalyvavimo inicijuojant, organizuojant ir finansuojant koncentraciją mastas yra nesvarbus.

147 Antra, iš Reglamento Nr. 139/2004 5 straipsnio 4 dalies a ir c punktuose įtvirtinto dalyvaujančios įmonės ir dalyvaujančią įmonę kontroliuojančių įmonių skirtumo matyti, kad šis reglamentas nenustato, jog bendrovę kontroliuojantys akcininkai gali būti laikomi dalyvaujančiomis įmonėmis. Išimtys galimos aiškiai nustačius, kad koncentracija nėra tiesiogiai susijusi su bendrove įgijėja. Priešingu atveju to reglamento 5 straipsnio 4 dalies c punktas būtų perteklinis.

148 DDC argumentus reikia atmesti.

149 Pirma, kaip teisingai pažymi Komisija, nebūtina, kad koncentracijos šalys būtų dalyvaujančios įmonės, kurių apyvarta viršija numatytas ribas, nes Reglamento Nr. 139/2004 1 straipsnyje kalbama ne apie „įgijėją ir įsigyjamą įmonę“, o apie „bent dvi dalyvaujančias įmones“.

150 Beje, reikia priminti, kad, panašiai, kaip nustatyta Suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos 140 dalyje, kai dvi bendrovės įgyja bendrą esamos bendrovės kontrolę, kiekviena dalyvaujanti įmonė yra bendrovė, įgyjanti bendrą kontrolę ir įsigyjamą bendrovę.

151 Antra, Reglamento Nr. 139/2004 5 straipsnio 4 dalies c punkte nustatyta tik tai, kad į bendrą dalyvaujančios įmonės apyvartą turi būti įtraukta įmonių, dalyvaujančioje įmonėje turinčių tam tikrų teisių ar įgaliojimų, apyvarta, tačiau tai neturi trukdyti kitas įmones kontroliuojančias įmones tam tikrais atvejais laikyti dalyvaujančiomis įmonėmis.

152 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškinio pirmojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti.

(Praleista)

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (aštuntoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. ***HeidelbergCement AG* ir *Schwenk Zement KG* padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

3. ***Duna-Dráva Cement Kft.* padengia savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su prašymu įstoti į bylą.**

Collins Barents Passer

Paskelbta 2020 m. spalio 5 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.